

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Șase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru strălitate un an 500 Lei. Pentru America 4 Dolari.

— Ziarul apare Marțea și Vinerea —

Prețul inserțiunilor: un șir peis 4 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Colaborarea bisericii

(=) Am atins, în diferite rânduri, faptul că organele de publicitate ale partidelor politice pun candidați pentru corporațiile noastre bisericești și îi susțin pe temeiul interesului de partid.

Revenim asupra acestui amestec nenorocit, cu atât mai vârtos că unele din pomenite organe continuă să vestească «strălucitele victorii» ale membrilor din «partidul nostru» și să încurajeze secțiile organizației politice să-și pună candidatura la congresul național-bisericesc, la sinoadle eparhiale și la comitetele parohiale...

Eată o situație anormală, în mijlocul necurmatelor deslănțuri de patimi, care trebuie să inspire fiecărui patriot serioase temeri de viitorul ce ne stă înainte în noul stat român.

Ce datorie se impune bisericii și slujitorilor săi în atmosfera grea ce se întinde în cercuri tot mai largi? Ce fel de colaborare trebuie să desfășoare îndeosebi preoțimea noastră în fața stărilor păgubitoare consolidării acestui stat?

Drept răspuns la întrebarea pusă, vom stabili din nou, înainte de toate, faptul ce mai vârtos are să fie ținut în vedere. Și acela:

Ori care preot comite mare greșală, când se înrolează în rândurile unui anume partid sau grupări politice.

Ca om de partid, slujitorul altarului încetează mai totdeauna d'a contribui, cu autoritatea legată de oficiul său, la restabilirea bunelor raporturi între indivizii așa de puțin disciplinați sufletește, și la întărirea armoniei într-o societate ca cea de astăzi. Politica militantă trezește antagonismul și vrajă, prin care se reduce aproape toată puterea misiunii preotului politician. Autoritatea unei fețe bisericești a ieșit, din vârtejul politicizării, totdeauna mai mult sau mai puțin stîrbită.

Înainte vreme, chemarea păstorului de suflute eră multilaterală. Acum, în epoca reformelor extraordinare, s'ar părea că este mai simplă, — de fapt însă e cu mult mai complicată decât pe vremurile trecute.

Se afirmă că activitatea preoțească s'ar mărgini la facerea slujbelor divine și la propovăduirea din amvon a învățăturilor evangheliei.

Realitatea arată altceva. Clerul ortodox, — vorbim de al mitropoliei ardelenе, — înăurește și astăzi deosebitele așezăminte culturale și sociale atât sătești, cât și orașenești; clerul nostru are cuvânt chiar și în învățământul școlar al bisericii sale, și va stăruia în aceste manifestări și d'acum încolo.

Mântuitorul lumii și apostolii Săi, prin pildele lor îndrumază pe creștini cu adevărat spre cele *cerești*. Cu toate acestea, viața *pământească* a creștinului nu rămâne îndărătul îngrijirii dumnezeiescului învățător și a ucenicilor Lui, cari au căutat — cu lăpădare de sine — să împace pe oameni, să coboare bunătățile armoniei între neamuri. Ei s'au năzuit să îmbuneze firile, au îndemnat popoarele să asculte de săpăiri, să respecte puterea autorităților legale; pe bogat să fie milostiv, ear pe sărac și necăjit să nu-și îngroape sperarea de mai bine, — și pe toți să fie blânzi, nebulitori, necerțări și purtați neîncetat de iubire creștină.

Pe asemenea temeiuri pot să se înfăptuească și astăzi *ideile de frățietate, de cinste și omenie*, — idei atât de des citate și așa de rar urmate...

De aceste idei avem să ne apropiăm din adins și în toată sinceritatea, vestind pe Hristos.

Cel ce slujește Mântuitorului, are menirea să readucă pe oameni la credința că sânt frați între sine și făpturile aceleiași ființe superioare și necuprinse de mintea muritorilor. Se va spune pe înțele, că situația morală a unui popor nu se îmbunătățește nici prin cea mai înfloritoare situație economică, lipsită de înfăptuirea ideilor salvatoare de suflute, ale căror tălcuitori sânt mai întâi preoții.

Lumina să o punem în fața credincioșilor, să vadă mărcinile vieții lor rătăcite, și să le pivească. Să-i înzestram cu arme tari împotriva invidiei, leneviei, brutalității și a celorlalte răutăți și lipsuri pe care cei orbiți cred că-și pot clădi palatul fericii durabile pământești.

Străbătute de ideile luminoase evanghelice, propoveduite de preotul care are putința d'a se pune cu totul în slujba păstoritorilor săi, suflutele vor bate drumul drept al virtuții, și nu cărarea cu cotituri a păcatului izvorât din sârăcia sentimentelor creștinești în inimile văduvite de Hristos.

Avem cler organizat în societăți. Înțelepciunea conducătorilor și zelul muncitorilor vor putea să pună fundamente tari, prin morală și ordine, statului românesc, deșteptând și întărind dorințele de muncă și pace în toate păturile societății apăsate de povara împrăjurărilor...

Colaborarea bisericii numai pe căile acestea poate să devie lucrare productivă care va răspândi încrederea și încurajarea, bunăvoința și mărînimia, — în locul atitudinii provocătoare care se năzuiește să introducă luptele politice în biserică.

Preoțimea din capitală. O delegație a societății *Clerul Român* din București s'a prezentat în 4 l. c. la dl Al. Lăpădatu, ministrul cultelor și artelor, spre a-i expune (care sânt vederile preoțimii în ce privește încheierea concordatului cu Vaticanul.

Delegațiunea a cerut ca proiectul de concordat al guvernului să fie adus la cunoștința preoțimii, sau cel puțin la desbaterile, care vor urma pentru întocmirea lui, să fie față și un reprezentant al clerului.

Delegațiunea a mai rugat pe ministrul cultelor, să intervină pe lângă primăria Capitalei pentru a nu încuviința înființarea crematoriului la noi, întrucât aceasta jigneste sentimentul creștin și lipsește pe viitor preoțimea de a putea contribui la moralizarea cetățenilor, care se face cu prilejul momântărilor și la serviciile făcute pentru cultul morților.

Di ministrul Lăpădatu a promis delegațiunii, că va cerceta și studia propunerile clerului, și-i va aduce la cunoștință hotărârile ce le va lua.

Alcoolismul. Camera s'a ocupat, în ședința din 5 l. c., de problema alcoolismului. Deputatul Dr. Jianu aduce elogii presei care a dus o frumoașă luptă în această chestiune. Dsa constată că deși s'a numit o comisiune de 150 persoane, totuși numai 3 medici figurează în comisiune, deși tocmai ei sânt cei indicați pentru a pune la contribuție cunoștințele lor. Di Jianu declară că va sta la dispoziția comisiunii camerei ca să-i dea toate lămuririle de care va avea nevoie. În concluzii, Di Jianu propune modificarea codului penal, în sens ca orice comit crime la beție să nu capete circumstanțe ușurătoare pe motiv că au comis crima sub înrăurire alcoolismului, ci aceasta să constituie o circumstanță agravantă.

Sistemul de două partide. Într-o convorbire acordată de curând unui ziarist, dl N. Iorga a stăruit asupra revenirii la sistemul de două partide și la nevoia formării unei stângi nerevoluționare. «Acest al doilea partid, zice di N. Iorga, trebuie să fie cu același respect de ordine, cu aceeași conștientă în monarhie și cu aceeași credință în ideea națională, — servită prin cultură și moralitate, — stanga absolut necesară. Stanga aceasta trebuie cu energia ei să înlocuească pe liberali, deveniți dreapta, fără a încerca însă nici să-i distrugă, nici să-i compromită, liberalii fiind necesari, la rândul lor, echilibrului societății românești. Formarea unui astfel de partid am propus-o și dlui Maniu de două ori: odată acasă la mine, și a doua oară la ministerul de externe, când a fost primit generalul Badoglio. I-am propus confundarea partidelor noastre. Evident nu cu programul său eclectic, nu cu scara sa de valori inadmisibile, și cu numele său, azi lipsit de înțeles. A doua zi a început negocieri cu frăniștii și atunci am refuzat să am întrevvedere ce mi se cerea».

Neputința d'a se forma blocul opoziției, pare a da dreptate expunerilor dlui N. Iorga.

De alt fel, organul oficios din București al partidului național, *România*, afirmă că în acest partid este vie dorința de a ajunge la colaborare cu partidul dlui Iorga, dar se așteaptă «propuneri concrete» de fuziune din partea partidului naționalist democrat.

Conferențe publice. Duminecă, în 9 I. c., a vorbit în sala prefecturii Sibiu dl general Manolescu, președintele Caselor Naționale, despre: Sociologia războiului în cultura română. Dl Dr. Gh. Preda, aducând conferințarului salutul și binele, spune că dl general Manolescu dăruiește o sumă însemnată de bani pentru scoorile culturale ale desăptământului Sibiu al Asociațiunii. Publicul aduce calde ovățiuni generosului donator, care după aceasta își începe interesanta expunere sociologică, desfășurând, pe scurt, următoarele idei: Războiul este un fenomen social; prin urmare și sociologia trebuie să se ocupe de dânsul. Din ce puncte de vedere avem să considerăm războiul, care privește pe toți oamenii cugetători, nu numai pe militarii. După idealul integrității patriei noastre, va trebui să îndeplinim al doilea ideal: afirmarea personalității neamului nostru în toate ramurile de activitate publică. Rolul armatei în cultură și legătură dintre cultură și război. Rostul puterii suferite în război, — cu exemple grăitoare despre aceasta, iubirea poporului pentru neam și pământ. Chemarea la apărare a întregului popor. Elementul teritorial și armata permanentă. Armata ca delegată a noastră. Pacifiștii și apologetii războiului. Prin ce mijloace și pe ce fel de căi pot contribui desecțiile noastre așezăminte din țară la promovarea stărilor dorite în interesul viitorului neamului românesc, — toate acestea arătate într-o încercare de proiect scris și pus în fața auditorului. De încheiere, dl I. Manolescu exprimă omagiile sale Sibiului românesc și cultural. Întreaga conferință, luminată și convingătoare, a fost urmărită cu multă atențiune și desăpăudată.

Desființarea califatului. Cea mai înaltă instituție religioasă a musulmanilor, califatul, după aproape șase sute de ani de existență, este azi desființată din partea adunării naționale dela Angora, care înainte cu un an a suprimat sultanatul, proclamând republică, ear acum declară și căderea califatului, deși el reprezintă nu numai pe turci, ci pe toți musulmanii de pretutindeni. Abdul Medjid, califul din Constantinopol, este exultat. Ce va răspunde poporul la aceste lovituri de moderni sari, se va vedea.

Sectele în propagandă

Nu numai baptiști și adventiști, ci și poezii sau nazarineni, cutreri în deosebite părțile ardelenței ale țării pentru câștigarea de noi adepți și pentru desfacerea lor de legea strămoșască. În unele locuri sectarii au devenit atât de îndrăznești, încât au încercat să corupă cu bani pe unii dintre credincioșii noștri.

Spre stăvilirea acestor operații, ministerul cultelor, cum ni se anunță, a instituit o comisiune spre a întreprinde o anchetă privitoare la propaganda sectelor.

Marele public este invitat ca, îndată ce află despre existența propagandistilor, să vestească autoritățile.

FOIȘOARA

Problema religioasă

— Însemnări pastorale —
(Stăruș)

Estă ce trebuie să facă biserica:

1. Va întocmi o statistică, specific bisericească, care li va da seama de toate curentele bune și rele ce domnesc în parohii.

Statistica o va întocmi ca să aibă oglindă fidelă asupra stărilor religioase și morale din parohii.

Statistica prezintă nu i vorbă, cuprinde și ea unele date, dar incomplete. De aceea trebuie măsurată nouă a faptelor. Măsura (statistica nouă) trebuie să o facă consistoriul, ca organ superior, să fixeze datele cum se compune statistica. Orientarea, ce ni-o dă statistica, ne pune în poziția a cunoaște: în care parte s'a aprins focul și care casă arde, și îndată se pot trimite stângătorii de foc la fața locului. Misionarii — combatanți curentelor nefaste — se aplegă din șiru-

Se mai comunică în același timp că ministerul de război va interveni în sensul ca toți comandanții de regimente, ofițerii superiori, să supravegheze de aproape pe acei cari s'au abătut dela religia creștină.

De asemenea, ministerul instrucțiunii, printr-o circulară ce o va da revizorilor școlare, va semnala pericolul adventiștilor, baptiștilor și al poezilor, în special la țară, atrăgând atențiunea dascălilor, să trimită rapoarte speciale, de câte ori se ivesc asemenea propagandiști.

Dobândirea și perderea naționalității române

Conform legii nouă, naționalitatea română se dobândește:

1. Prin filiațiune, adică copiii născuți din căsătoria unui român, indiferent de locul nașterii lor și copiii naturali ai unei române născuți chiar în țară străină, sânt români prin filiațiune.

Copii legitimați de către un român se socotesc ca au fost totdeauna români. Adoptarea nu produce efecte asupra naționalității.

Sânt socotiți ca români copiii găsiți pe teritoriul României fără tată și mamă cunoscuți.

2. Prin căsătorie, adică: străină căsătorită cu un român, devine română.

3. Prin naturalizare: străinii cari au dobândit naturalizarea devin români.

Naturalizarea este individuală și nici un străin nu o poate dobândi decât îndeplinind condițiunile următoare:

a) să aibă vârsta de cel puțin 21 ani;
b) să și manifeste voința de a deveni român și să declare că se lăpădă de cetățenia străină;

c) să fi locuit neîntrerupt timp de 10 ani pe teritoriul României;

d) să fi avut și să aibă purtări bune;

e) să aibă mijloace suficiente de întreținere sa și a familiei sale sau posibilitatea de a le câștiga;

f) să fi pierdut naționalitatea străină sau să o piardă, potrivit legilor țării sale, prin efectul dobândirii naționalității române.

Celor cari intră în condițiunile de mai sus, li se poate aplica dispensa de stagi, dacă dovedesc că sânt utili națiunii române sau sânt căsătorii cu române.

Sânt dispensați de stagi străinii născuți și crescuți în România până la vârsta de 21 ani dacă cer naturalizarea în cursul unui an dela împlinirea acestei vârste și copiii cari aveau 21 ani împliniți în momentul când tatăl lor a dobândit naturalizarea.

Românii de origine supuși unui stat străin indiferent de locul nașterii lor, pot dobândi naționalitatea română, făcând o simplă renunțare.

Naturalizarea se acordă de consiliul de miniștri în urma constatării unei comisiuni ce va funcționa pe lângă ministerul de justiție și care va fi prezidată de primul președinte al curții de apel din capitală.

Solicitantul este obligat că în termen de 30 zile să depună următorul jurământ: «Pe

onoare și conștiință, jur credință M. Sale Regelui României și Dinastiei, constituției și legilor țării, drepturilor și intereselor naționale ale poporului român».

Naționalitatea română se pierde:

a) prin naturalizare dobândită în țară străină;
b) prin legitimarea copilului de naționalitate română de către un străin;

c) prin căsătorie, româna devenind străină dacă se căsătorește cu un străin, dacă nu și a rezervat naționalitatea română prin contractul matrimonial sau, în lipsa acestuia, printr-o declarație expresă făcută în formă autentică înainte sau cu prilejul căsătoriei. Prin divorț sau decesul soțului femeia română își redobândește naționalitatea dacă își manifestă dorința prin declarațiune autentică;

d) prin primirea fără autorizația guvernului român a vreunei funcțiuni publice dela un guvern străin;

e) prin supunerea pentru ori cât de puțin timp la vre-o protecțiune străină, ori din care fapt ar rezulta aceasta;

f) prin retragerea naturalizării, adică:

a) Dacă se va constata, că a săvârșit acte contrarii ordinii publice și siguranței interioare sau exterioare a statului român;

b) Dacă se va constata, că a părăsit țara pentru a se sustrage serviciului militar sau or cărui alt serviciu public obligator pentru români;

c) Dacă se va constata, că în serviciul țării lui de origine sau al oricărei alte țări ar fi săvârșit acte de spionaj și ar fi ajutat acțiuni potrivnice drepturilor și intereselor naționale ale statului și poporului român.

În toate aceste cazuri, retragerea naturalizării se va face prin decret regal dat după propunerea ministerului de justiție și pe baza unui jurnal al consiliului de miniștri.

Sub nici un cuvânt aceștia nu vor mai putea redobândi calitatea de români.

Din Bucovina

Adunare de preoți

În 4 I. c. «Asociațiunea clerului bucovinean» a convocat preoțimea Bucovinei într'un congres la Cernăuți, la care au răspuns numeroși preoți întrunindu-se în palatul mitropolitan. Din partea Asociațiunii generale a clerului din România a participat dl prof. Popescu-Mălaești.

Congresul a început printr-o doxologie celebrată în biserica seminarială.

Congresul s'a deschis la 11 dim., președinte fiind dl prof. univ. Tarnavski. După salutările de rigoare și după citirea telegramelor sosite și expediarea altora către M. Sa Regele și ministerul cultelor, s'a intrat în discuția chestiunii expropriării pădurilor fondului bisericesc.

Toți oratorii s'au pronunțat în contra expropriării, proclamate din partea statului, aceasta fiind păgubitoare nu numai pentru biserică, ci

nici dela aplicarea bicului, cu care lovise Hristos pe cei ce făceau schimb de bani în templu.

2. Paralel cu acțiunea de combatere își la începutul acțiunea de întărire a conștiințelor. Se va exercita controlul necesar, ca grupurile religioase cel puțin de două ori pe an să țină conveniri împreunate cu exorții religioase și servicii în sobor, însoțite de procesiuni. Se vor ține și sezoții cu poporul, cu deosebire în serile de eamnă și sărbători în casele culturale, pe unde sânt, ear în lipsa acestora, în salele de învățământ sau alte locuri potrivite. De datorința preoților se țină a ține în aceste conveniri prelegeri și citiri de conținut religios. Nicăiri nu se poate zidi așa bine sufletul ca la aceste conveniri, unde e lăsată latitudine și pentru ascultători a pune întrebări și a da răspunsuri. Știrile zilei se pot comenta aici din punct de vedere al moralului public, ceea ce contribuie în cea mai mare măsură la formarea opiniei publice sănătoase. Bun serviciu aduce comentarea cărților de bibliotecă și a folior pentru popor.

Unele asociații și-au luat obiceiul a aranja conferințe publice. Intre teme să ocupe loc și chestia religioasă, predată de bărbați competenți. Nici pe departe nu ne putem da seama cât de adânc s'ar întipări în sufletele oamenilor. Medicii bunăoară pot explica cu mare succes

n general și pentru caracterul românesc al acestor provincii.

Aceste discuții au fost concentrate într-un memoriu, care luminează chestiunea din toate punctele de vedere:

Averile fondului bisericesc au mai fost exploatate în două rânduri, după 1853 și după războiul ultim, cu care ocazie averea fondului a scăzut cu peste 100.000 de ha. de păduri și pământ arabil. Pe de altă parte, în Bucovina condițiile pentru necesitatea absolută a expropriării de păduri nu sânt date, deoarece majoritatea comunelor au păduri proprii, comunale și în multe din ele sânt și păduri ale obștilor și păduri particulare țărănești care acele care nu au, sânt comune cu o populație neromânească și de origine mai nouă decât originea fondului bisericesc, și deoarece administrația silvică a fondului bisericesc a satisfăcut todeauna și satisfăce și acum în măsura cea mai largă și în modul cel mai avantajos pentru populație trebuințele de lemne. Rezultatul unei eventuale exproprii parțiale a pădurilor n'ar fi favorabil nici pentru o parte, nici în urma cheltuielilor ce se vor face pe deoparte cu instituirea și încheierea noii administrații a statului pentru terenurile expropriate, iar pe de altă parte cu reorganizarea gospodăriei silvice a fondului perturbate prin cunștină, sfârșirea și amestecul unităților gospodărești, și va scumpli administrația atât de mult, încât nici statul, nici fondul nu vor putea vinde lemnul în mod mai avantajos pentru populație de cum se vinde astăzi din partea fondului.

Reducerea averii fondului ar avea ca urmare că bisericile nepută du-se susținea din veniturile fondului vor trebui să apeleze la sprijinul populației; astfel ea va avea de îndeplinit o sarcină mai mult, care nu va corespunde cu avantajele ce ar rezulta dintr-o eventuală utilitate a acestor păduri. Inconveniente ce rezultă pentru biserica românească din această situație le înțelegem și mai bine când considerăm că biserica Bucovinei are de îndeplinit pe lângă rolul ei curat confesional și unul național, fiind așezată la marginea țării. Spre a nu stăneni însă acțiunea îmbunătățirii stării țărănești, fondul bisericesc să fie obligat prin lege să satisfacă din pădurile sale necesitățile de lemn ale populației în modul și în măsura în care și statul va fi obligat la această acțiune.

Acest memoriu a fost primit cu unanimitate de congreși.

S'a ales o delegație care să prezinte acest memoriu II. PP. SS. LL. Mitropolitului Bucovinei și Mitropolitului primat, Sfântului Sinod, M. S. Regelui, ministrului Bucovinei, ministrului președinte, ministrului pentru culte, pentru domenii, și corpurilor legiuitoare.

Se modernizează. Turcii (în pas cu «progresul»). Aduarea dela Angora a hotărât nu numai suprimarea calfaului, ci și înlocuirea ministerului pentru afacerile religioase printr-un oficiu civil, care va atârna de președintele consiliului de miniștri.

poruncile: nu trăiți în desfrânări, nu furați, nu poftiți ce este al altuia etc. Filmele de cinematograf, schiopcon etc., se vor lua și ele în tra-tor.

3. Am zis că statul ar trebui să admită în instrucțiune punctul de vedere al bisericii, concentrând învățământul în ideea religioasă. În cât statul nu s'ar pune pe acest punct de vedere, revine bisericii datorința a-și întocmi învățământul religios din școle, ca să satisfacă acestui postulat.

4. Oricât de frumoase ar fi, totuși planurile rămân pe hârtie, dacă nu se iau măsuri de executivă. Așa sântem și cu chestia religioasă. Dela teorie trebuie să se ajungă la aplicarea ideilor, — altfel păcat de vorbărie. Concepția mea privitor la aceasta este următoarea: Se crează comisiune specială în senatul bisericesc sub numirea de «comisia sau secția de propagandă», având referent propriu, care se ocupă numai cu afacerile de propagandă religioasă. De atribuțiile comisiunii se ține dirigiarea mișcării întregii. Comisia: a) primește dela conferențele sau asociațiile preoțești rapoartele și stăpânește pe baza stăruinței papale din parohii, b) exercită control și critică asupra activității misionare a celor chemați la aceasta, și c) pregătește planul de acțiune pentru apropiatul viitor.

Controlul, încât nu se face și alte dispo-

INFORMAȚIUNI

Vânzarea și desfacerea băuturilor spirtoase. Din Vintila Brătianu, ministru de finanțe a hotărât modificarea radicală a legii băuturilor spirtoase atât ce privește punerea în vânzare a băuturilor, cât și producția lor. Din ministru urmărește unificarea legii, care acum are diferite regimuri, după provinciile alipite. În acest scop s'au instituit pe lângă ministerul de finanțe două comisii care să redacteze antepiectele de legi. Din comisiunea instituită pentru examinarea antepiectului de lege asupra băuturilor spirtoase, partea privitoare la debitare, fac parte: II. PP. SS. LL. Mitropolitul primat Miron, Mitropolitul Pimen al Moldovei, Nicolae al Transilvaniei, Arhiepiscopul Gariel al Chișinăului, dl. N. Iorga, prof. universitar, foști miniștri de finanțe, cari pot lua parte de drept în această comisiune, mai mulți foști miniștri, profesori universitari, secretari și direcți generali dela ministerul de finanțe, parlamentari, reprezentanți ai restauratorilor și ai statului negustoresc. Pentru studiul producției de băuturi spirtoase s'au instituit o comisiune compusă din foști miniștri de finanțe, cari pot lua parte de drept în această comisiune, d. N. Iorga prof. univ., fost președinte al Camerei deputaților, mai mulți foști miniștri, subsecretari de stat, deputați și delegați ai comisiunilor fiscale a adunării deputaților, profesori univ., reprezentanți ai fabricanților de spirit, ai viticultorilor și alții.

Cum se vor plăti chirile. Sânt trei categorii: Categoria I-a — adică acei cari au un venit până la 100.000 lei anual, de 4 ori chiria din 1916 pentru vechiul regat și 1914 pentru teritoriile alipite. — Categoria II-a, adică acei care au un venit până la 200.000 lei, de 6 ori chiria dela 1916 pentru vechiul regat și 1914 pentru teritoriile alipite. — Categoria III-a cei dela 200.000 în sus, ori se înțeleg cu proprietarul, ori prin hotărârea comisiei arbitrale dela 6 la 25 de ori chiria din 1916, respectiv 1914 pentru teritoriile alipite.

Numiri românești. Cu toate că sânt 5 ani dela unirea Ardealului la vechiul regat, totuși multe de stațiuni de cele ferate n'au încă numiri românești. De asemenea sânt unele stațiuni care din cauza asemănării de nume se confundă cu cele din vechiul regat, producând astfel neajunsuri în executarea transporturilor. În acest scop s'au instituit o comisiune compusă din reprezentanți ai ministerelor de interne, instrucție și c. f. r., care să studieze și să propună modificările necesare.

ȘTIRI LOCALE

Imprumutul național dela 1919. Directorul administrației financiare din Sibiu, dl. Dr. V. Tăbăcaru, înapodindu-se dela București, unde plecase în chestiunea imprumutului, anunță că la casa de depuneri i s'a pus în vedere ordonanțarea pentru Sibiu și plățirea chitanțelor acestei datorii în zilele cele mai apropiate.

ziții, comisiunea îl exercită prin așa numitul preot misionar, instituit la centrul eparhilor.

Deciziunile comisiunii pot avea putere executivă numai trecând prin aprobarea senatului bisericesc, care — la propunerile comisiunii — intervine atât la guvern, cât și la alți factori în cădere pentru a-și sta în ajutor la ducerea în îndeplinire a propunerilor ce au de țintă regenerarea poporului cu intervenirea religiei.

Consistorul apoi, ca într'adevăr să urmeze regenerarea, va trebui să îndeplinească două condițiuni: prima: să pășească energie în toate afacerile de propagandă; a doua: să și aleagă de colaboratori pe cei mai devotați și isteți filii ai bisericii.

Și fiindcă ajutorul material al statului de regulă vine neregulat și târziu, biserica să formeze *granic fondul său de propagandă*, care o pune în poziția de a face față speșelor de călătorie a propagandiștilor și permite tipărirea opurilor menite a servi ca hrană sufletească credincioșilor bisericii.

Astfel s'ar rezolva eu problema religioasă. Alții vor fi având concepții mai potrivite. Să ni le expună. La perfecțiune se ajunge numai după abuciumul cercetărilor.

Prof. Vasile Gup

Expoziția pictorului român Albescu, în Sibiu. De câteva zile s'a deschis o expoziție interesantă în muzeul «Asociațiunii» noastre lângă sala de ședințe, vis-a-vis de bibliotecă. E vorba de lucrările dlui *Savu Albescu*, un talentat pictor portretist. Pe dl Albescu îl cunosc mulți din publicul sibian, și sântem siguri că se vor grăbi să vadă expoziția care se poate vizita gratuit. Pentru cei ce aud întâia oară de acest pictor român, servească următoarele date ca îndemn să viziteze sala «Asociațiunii»: Dl Albescu, născ. în Boita (1885), a făcut studiile inferioare la Sibiu, a absolvit școala de bele-arte din București și a plecat în voiaj de studii. A vizitat cu multă sârguință muzeele din Paris, München, Dresda, Londra, Roma, Florența, Milano, Neapol, Amsterdam, copind ca și postă trăi, lucrând opere originale, ca să le vândă marilor magazine de artă. A ajuns așa de departe, încât în 1913/14 i-au fost admise câteva lucrări originale în Salonul de pictură francez în Paris, distincție de care nu se bucură fiecare și care i servește sure deosebită cinste. Lucrările sale în ulei și pastel, mai cu seamă portrele, au fost remarcate de presa română și franceză. După război s'a stabilit dl Albescu în Sibiu. Are un atelier și în Feneș (jud. Alba de jos). În Sibiu i-a pus direcțiunea Seminarului ortodox la dispoziție un local de atelier, unde lucrează de prezent. Portretele drale se disting printr-un frumos spirit de observație. Sânt redată «capete de expresie», ciubărari din munții Apuseni, țărani vânșoi, cu părul lung, și căutătura dărză; flăcăindri plini de vlagă; muncitori mineri; soldați mai vârstnici, cu privirea obosită, ca și când li s'ar veda cum le apasă umărul amărât milele de kilometri bătătoriți; feteșcane pline de viață, cu tupean în cap; domnișoare dela oraș cu părul scurt, cu privirea energică, surori de caritate cu priviri nobile, înțelegătoare; vreo câteva pânze din Paris; peisajii s. a. Toate sânt în ramă, gata de vânzare. Prețuri convenabile pentru ziua de azi. Dl Albescu merită să fie sprijinit. Expoziția se poate vizita dela 9—1 și 4—6. Duminica a. m.

Pentru invalizii de război. Secția regională Sibiu a societății «Invalizii din război» roagă onoratul public, mai cu seamă pe domniile comercianți, să binevoiască a contribui în o măsură cât se poate de largă la ajutorarea invalizilor din război. Subvenția primită dela stat, donațiunile și cotizațiile membrilor societății, incurse până acum, nu sânt suficiente. Aceia cari odinioară au luptat eroic sacrificându-și sănătatea, deveniți incapabili de muncă, se sbat azi în mizeria cea mai neagră. Contribuțiile se primesc cu mulțămire în clădirea prefecturii, odaia nr. 44 parter.

CĂRȚI ȘI REVISTE

În Buletinele editate de desp. Sibiu al Asociațiunii a apărut broșura *Marele Galeotto*, de Horia Petra-Petrescu, broșură tipărită pe speșele dnei Pompilia I. D. Simian din Sebeșul săsesc.

— Tot în Buletinele amintite mai sus au apărut broșurile: *Pentru o Ligă a Bunătății*. Broșură de propagandă, tipărită pe speșele dnei Pompilia I. D. Simian (Sebeșul-săs.), și *Impotriva boalelor sexuale*, de Ilie Marin, broșură tipărită pe speșele dlui Crist. N. Ștefănescu, funcț. sup. de finanțe (Sibiu). Buletinele des-părământului se răspândesc gratuit.

România. Ministerul Justiției. Directoratul general, Cluj

Nr. E. 5895—1824 Just. I.

Ordin circular

cătră Șefii instanțelor judecătorești, barourile de avocați și notari publici

Ni s'au făcut întrebări din diferite părți, privitoare la examenele pe care au dreptul să le depună candidații de avocați, după punerea în aplicare a legii pentru organizarea și unificarea corpului de avocați. În legătură cu aceasta avem onoare a Vă comunica următoarele:

Noua lege nu a intenționat să știrbească nici decât drepturile câștigate. Candidații de avocați din părțile ardelen, conform legilor în vigoare înainte de punerea în aplicare a noiei legi, au avut dreptul să dea examenul unitar pentru magistrați și avocați; acest drept li au și astăzi neștirbit. Ministerul Justiției încă a re-

cunoscut dreptul acesta, pe care nici legea, nici regulamentul nu l-a abrogat.

Astfel candidații de advocați din întregul Ardeal, au dreptul să dea acest examen unitar pentru magistrați și advocați, în fața comisiei de examinare, — (înființată în baza legilor anterioare și a decretului X al cons. dirigent), — care funcționează și astăzi pe lângă curtea de apel, Cluj. Examenul acesta le dă dreptul de a postula funcția de magistrat.

Examenul special, de advocați, care se vor putea ține în fața comisiei speciale, ce se înființează în baza noii legi și a regulamentului pentru punere în aplicare a legii (București, Iași, Cernăuți, Cluj și Oradea), îndreptățește singur numai pentru advocatură; în baza lor nu se poate solicita un post în magistratură nefiind acest examen echivalent cu cel prescris pentru magistrați. În baza unui astfel de examen special pentru advocați, s'ar putea obține, cel mult cu titlu provizoriu, un post de procuror provizoriu în baza normelor în vigoare, dar numai în caz excepțional în lipsă de alți postulanți.

Domnii Primii președinți ai Curților de apel și de tribunale, Procurorii generali și Primii procurori sunt rugați să pună în vedere celor interesați aceste deosebiri, semnând în cazurile concrete la fiecare postulant: caracterul examenului de capacitate, în baza căruia solicită postul.

P. ministru:
Dr. Ioan Papp.

Nr. 395/1924

(27) 1-2

Publicare de licitație

Spitalul de boli mintale din Sibiu, dăruind să se aprovizioneze cu lemnele necesare în cantitate de 800 stângini (3200 m.³) va ține licitație publică la 10 Mai a. c., ora 3 p. m. în biroul administrativ al spitalului, unde se pot vedea și condițiile de licitare, care sunt stabilite conform art. 72—83 din legea contabilității publice.

Direcțiunea spitalului

Nr. 34—1924

(2) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Valcele (renumită stațiune balneară Előpatak), protopresbiteratul Sfântul Oheorghe, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sunt cele fașionate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat. Este casă parohială corespunzătoare, precum și supraedificate economice; simbrile preotească dela 150 familii câte o ferd-lă de 22 litri de porumb de fiecare familie.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs oficiului protopresbiterat în termenul deschis. Arpătaș, 4 Ianuar 1924.

Oficiul protopresbiterat ortodox român în înțelegere cu comitetul parohial.

Aurel Nistor,
adm. protopresc.

Nr. 128—1924.

(20) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II. Dăbarău, protopresbiteratul Oituz, se publică de nou concurs cu termen 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sunt cele fașionate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Este casă parohială, cu supraedificate, adică: casă, șură, grajd, bucătărie de vară, cu o curte și grădină de 1247 km. □ apoi câte o ferd-lă de cucuruz dela fiecare familie și câteva jugăre ce se vor câpăta cu reforma agrară.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh și înaintea cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresc în termenul indicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Intorsura-Buzău, 1 Februar 1924.

George Neagoviciu-Negoesen,
adm. protopresc.

Nr. 109—1924

(24) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III a Apoldului de sus, protopresbiteratul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sunt cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, 9 jug. porțiune canonică și 8 stângini lemne de foc.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiterat pe lângă observarea dispozițiilor reglementare și se vor prezenta în parohie spre a se face cunoștință cu poporul credincios.

Apoldul de sus, 11/24 Februar 1924.

Ioan Popa,
preot adm. pres. com.

Dumitru Iridon,
not. com. par.

Am văzut:

Avr. S. Pecurariu,
protopop.

Nr. 76—1924

(16) 2-3

Concurs repetiț

Pentru întregirea parohiei de clasa a III a Dobârca, protopresbiteratul Mercurea, se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Emolumentele sunt cele cuprinse în coala B. și porție canonică de 9 jug. 500 st. pășuni.

Reflecții sunt pofști a și înainta cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresc în termenul deschis, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul și eventual a-și arăta dorințele lor.

Mercurea, 9 Februar 1924.

Oficiul protopresc:

Avram S. Pecurariu,
protopop

Mai avem puține exemplare cu șematism din:

Calendarul Bunului Creștin pe anul 1924

Se vinde la

LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ în SIBIU, și la alte librării. — La cererile prin MANDAT POSTAL se va adăuga 5 Lei pentru porto și recomandat.

Se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană în Sibiu:**

Din publicațiile scriitorului **Ion Gorun** următoarele volume:

Lume necăjită,

povestiri, 12 lei

Nu te supăra,

povestiri, 15 lei

Faust,

traducere din Goethe, 14 l.

La trimitere prin poștă a se adăuga 5 Lei porto poștal.

Obraze și Măști,

17 lei

Robinson în Țara

Românească,

povestiri din zilele noastre, 16 lei

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuit pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrații. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Preț: 25 Lei

La **Librăria arhidiecezană** se află de vânzare:

1. Mineul luni Mai

cu litere cirile, tipărit în Sibiu, în tipografia episcopescă la 185, legat, ceva cam întrebuit, 120 Lei.

2. Mineul luni Octomvrie

cu litere latine, tipărit în București, în tipografia cărților bisericești la 1908, broșat, neîntrebuit, 80 Lei.

3. Didahii,

sau cuvinte de învățătură la Duminicile s. Parasimii și la sărbătorii împărătești, ale lui Ilie Mitropolit episcopul Cernăuți și Calavritel, tipărite de Veniamin, mitropolitul Moldovei, și retipărite în București în tipografia cărților bisericești la 1897, legat în piele roșie cu ornamente, neîntrebuit, 220 Lei.

4. Psaltirea

publicată românește la 1857 de dl. conul Coresi, reproducă cu un studiu bibliografic și un glosar comparativ de B. Petriceicu-Hașdeu. Edițiunea Academiei Române. Tomul I. București, 1881, legat solid, neîntrebuit, 80 Lei.

La **Librăria Arhidiecezană în Sibiu**, se mai află de vânzare

Noul Testament

(cu litere cirile)

de

Andrei baron de Șaguna

Preț: crudu Lei 6—, broșat Lei 10—, plus porto poștal Lei 5—.

La **Librăria Arhidiecezană din Sibiu** se află de vânzare

Parti alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dn. Ioan Meștanu, arhiepiscop și mitropolit.

Preț: legat 25 Lei plus porto poștal 5 Lei

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**

PRIBEȚII

comedie în 2 acte, localizare după NESTROY

de **Dr. Sebastian Stanca**

Preț: 9 Lei. — Plus porto poștal 5 Lei.

Vlăduțul mamei

comedie într'un act de LUPEANU

Preț: 7 Lei. Plus porto poștal 5 Lei.